

DIGITĀLO KULTŪRAS NORIŠU PIEDĀVĀJUMA IZLASE 2021. gada maijs

Cienījamie programmas “Latvijas skolas soma” koordinatori, izglītības iestāžu vadītāji un pedagogi,

Nemanāmi ir pienācis maijs – salnas vairs nesola un pēdējais mācību gada mēnesis strauji uzņem apgriezienus. Ticam un zinām, ka šis – 2020./2021. mācību gads – ir bijis sarežģījumiem un izaicinājumiem pilns. Vienlaikus patiesi ceram, ka kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” piedāvājums un satura iespējas mācību procesu ir gan padarījušas vieglāku, gan sniegušas skolēniem kvalitatīvu, pilnvērtīgu, jaunām atklāsmēm un iespaidiem bagātu kultūras pieredzi, izzinot Latvijas mākslas bagātības, kā arī Jūsu darbu padarījušas vieglāku un sniegušas profesionāli un personīgi patīkamas emocijas. Ņemot vērā to, ka pēdējais darba posms ir sācies, nosūtām Jums maija aktualitātes, kuras, iespējams, noderēs iekļaušanai mācību saturā, padarot to radošāku un daudzpusīgāku.

Aicinām Jūs izmantot visu pieejamo finansējumu, sasaistot izvēlētās norises ar mācību gadā apgūtā un pieredzētā apkopojumu, kā arī domām, ko vēlaties dot skolēniem līdz vasaras brīvlaikā.

Atgādinām, ka papildus šīm ikmēneša jaunumu lapām, kas joprojām ir aktuālas, **informācija par programmā iekļautajām kultūras norisēm atrodama trīs vietās:**

- Kultūras ministrijas publiskotajos resursos “Kultūras norises bērniem un jauniešiem”: <https://www.km.gov.lv/lv/kulturas-norises-berniem-un-jauniesiem>,
- LV100 vietnes programmas “Latvijas skolas soma” sadaļā “Skolu pieredze un aktualitātes”: <https://www.lv100.lv/tag/140/skolassoma/?hl=lv>,
- Programmas “Latvijas skolas soma” sociālo tīklu kontos “Facebook” <https://www.facebook.com/latvijasskolassoma> un “Instagram” <https://www.instagram.com/latvijasskolassoma/>.

Abās pēdējās vietnēs atrodamas pašas jaunākās ziņas. Savukārt “Facebook” un “Instagram” sniedz iespēju pievienot savu vērtējumu komentāru sadaļā zem norises ieraksta, vai daloties ar kādu ierakstu, kā arī sasaistīt atsevišķas skolas vai novada publiskoto informāciju ar kopējo krājumu.

Par norisēm, kas nav atrodamas nevienā no šiem resursiem, bet, piemēram, piedāvājuma veidā nosūtītas tieši skolai, jāsaazinās ar Latvijas valsts simtgades biroja programmas “Latvijas skolas soma” komandu, lai pārliecinātos, vai tā iegulst programmā.

Kultūras nozares profesionāļi jaunas norises var pieteikt, sūtot aprakstu šādā formātā https://lv100.lv/Uploads/2020/01/28/pieteikums_latvijas_skolas_somas-norisei.docx uz adresi skolas.soma@km.gov.lv.

Ja rodas jautājumi par programmas administrēšanu, varat ieskatīties 12. februāra semināra ierakstā, kas pieejams šeit: <https://youtu.be/MIHN9ZIPCOc>.

Vēlot veiksmīgu mācību gada izskaņu,

Programmas “Latvijas skolas soma” komanda

MŪZIKA

Koncertu cikla “Simfonija TUVĀK” noslēguma koncerts un sarunas: Čaikovska Ceturtā simfonija

Piedāvā: VSIA “Liepājas Simfoniskais orķestris”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma.

Kontaktinformācija: Antra Beļska, e-pasts: sales@lso.lv, tel. nr.: 63489271

Mērķauditorija: 6.–12. klase

Plašāk: <https://lso.lv/lv/jaunumi/2021/simfoniju-cikla-nosleguma-caikovska-muzika>

Koncertu cikls “Simfonija TUVĀK” aicina klausītāju uzzināt, kā pasaules ievērojamākās klasiskās un romantiskās simfonijas atklāj nozīmīgu laikmeta vēstījumu, dziļi personiskas komponista atklāsmes un neapraktāmu skaistumu, ko kopā ar Liepājas Simfonisko orķestri mācīsimies atpazīt un iemīlēt. Cikla noslēguma koncertā iepazīsiet krievu mūzikas ģēnija Pētera Čaikovska Ceturto simfoniju, ko nereti dēvē arī par “Liktens simfoniju”. Pie Liepājas Simfoniskā orķestra diriģenta pulks – Andris Vecumnieks.

Pirms simfonijas atskaņošanas mūzikas apskatnieks Orests Silabriedis un diriģents kopīgi atklās simfonijas tapšanas un rašanās laika vēsturisko kontekstu, kā arī šedevra uzbūves detaļas. Šī saruna ir īpaši ierakstīta, pielāgojot to skolēniem gan garuma, gan satura ziņā, un papildināta ar svarīgāko lietoto svešvārdu tekstuālu skaidrojumu.

Koncerts ierakstīts Liepājas koncertzālē “Lielais dzintars” 2021. gada 9. aprīlī.

Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra koncerti digitāli

Koncerts “LNSO, Georgijs Osokins un Vladimirs Fedosejevs”

Piedāvā: VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma, pēc 21. maija

Kontaktinformācija: Elīna Auzāne, e-pasts: elina.auzane@lno.lv, tel. nr.: 26118366

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://www.lno.lv/>

Koncerta programmā Ludviga van Bēthovena Ceturtais klavierkoncerts un Sergeja Prokofjeva kantāte “Aleksandrs Ņevskis”.

“Izsmalcināta, nevainojama tehnika un muzikālās idejas – vienkārši lieliska klavierspēle.” Tā par smalkā pieskāriena meistarību, emocionālo Georgiju Osokinu teic franču radio, bet tam piekrīt arī pārējā mūzikas pasaule. Kopā ar leģendāro krievu maestro Vladimiru Fedosejevu viņi satiksies Ludviga van Bēthovena mūzikā. “Šis koncerts ir visapbrīnojamākais, individuālākais, mākslinieciskākais un sarežģītākais Bēthovena koncerts!” Tā par Ceturto pēc pirmatskaņojuma rakstīja Vīnes prese, un interesanti būs dzirdēt, kā tas iegulsies Osokina rokās. Kantāte “Aleksandrs Ņevskis” tapusi, jo Sergejs Eizenšteins uzaicināja Sergeju Prokofjevu radīt mūziku viņa filmai. Tā izrādījās tik veiksmīga, ka komponists mūziku pārveidoja patstāvīgā darbā, un kurš gan vēl patiesāk un izjustāk to varētu interpretēt, ja ne krievu maestro Fedosejevs, kas Latvijas publikai jau labi pazīstams. Tāpat arī Oļesja Petrova, kas kāpusi gan uz Metropoles un citām pasaules prestižākajām skatuvenām, gan mūsu operētāra skatuves.

Koncerta dalībnieki: Oļesja Petrova – mecosoprāns, Georgijs Osokins – klavieres, Valsts akadēmiskais koris “Latvija”, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, diriģents Vladimirs Fedosejevs, koncertu vada Orests Silabriedis.

Koncerts “LNSO, Brāms un Šūmanis”

Piedāvā: VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Elīna Auzāne, e-pasts: elina.auzane@lnso.lv, tel. nr.: 26118366

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://www.lnso.lv/>

Koncerta programmā Roberta Šūmaņa uvertīra “Manfrēds” un Johanna Brāmsa Otrās klavierkoncerts.

Brāmsa Otro klavierkoncertu godalgotais pianists Reinis Zariņš raksturo kā vienu no vismonumentālākajiem, visskaistākajiem klavierkoncertiem, īstenu simfoniju. Niansētais spēles meistars uzskata, ka, darbs iemieso visu cēlo, vērtīgo un dziļi cilvēcisko. Savukārt pats Roberts Šūmanis, radot mūziku Lorda Bairaona “Manfrēda” iestudējumam, tieši uvertīru uzskatījis par vienu no saviem spēcīgākajiem darbiem. To par vētrains un spraigo mūziku atzinuši arī kritiķi un publika.

Koncerta dalībnieki: Reinis Zariņš – klavieres, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, diriģents – Modests Pitrens, koncertu vada Orests Silabriedis.

Multimediāls koncerts

“Simfoniskais hits ar Goran Gora. Bēthovena Sestā (“Pastorālā”)

Piedāvā: VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Elīna Auzāne, e-pasts: elina.auzane@lnso.lv, tel. nr.: 26118366

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://www.lnso.lv/>

Kāda Bēthovenam saistība ar kosmosu? Kāds bija Bēthovena raksturs? Vai ir iespējams attēlot mūzikā dabu? Meklēsim atbildes uz šiem jautājumiem izzinošā, multimediālā koncertā kopā ar Goran Goru, kurš stāstīs par klasiskās mūzikas dižgaru – Ludvigu van Bēthovenu. Šajā koncertā viņš pievērsīsies arī komponista pasliktinātās dzirdes jautājumam, eksperimenta veidā mēģinot saprast, kā Bēthovens spēja sadzirdēt skaņas.

Iepazīsim pavisam citu Bēthovenu – to, kas ierasti slēpjas aiz dramatiskās un grandiozās mūzikas, tajā pašā laikā atklājot, kā iespējams radīt tik ģeniālu mūziku, neskatoties uz nopietniem dzirdes traucējumiem. Klausīsimies viņa Sesto, labai veltīto simfoniju. Stāstījumu paspildīnā video animācijas, kas asprātīgā veidā stāsta par Bēthovenu.

Koncerta veidotāji: Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, diriģents – Guntis Kuzma, Goran Gora – stāstnieks, Jānis Joņevs – tekstu autors, Roberts Rubīns – video mākslinieks un režisors, Krišs Salmanis – mākslinieks.

TEĀTRIS

Tīmekļa izrāde “Irānas konference”

Piedāvā: Biedrība “Jaunrades fonds”, teātra apvienība “ESARTE”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Elīna Auzāne, e-pasts: elin.auzan@gmail.com, tel. nr.: 26118366

Mērķauditorija: 9.–12. klase

Plašāk: <https://www.facebook.com/Theatre-company-Esarte-110842043783472/>

Iestudējuma pamatā ir Ivana Viripajeva luga “Irānas konference”. Ivans Viripajevs ir viens no izcilākajiem Krievijas mūsdienu dramaturgiem, kura darbi Latvijā iestudēti vairākkārt. Šī 2017. gadā sarakstītā luga vēsta par kādu it kā šķietami zinātnisku konferenci Dānijā, kurā piedalās Rietumu kultūras gaišākie prāti, inteliģence un citi ievērojami cilvēki, lai spriestu par kādas citas – Irānas – valsts un tās nācijas problēmām, cilvēktiesībām un reliģiju. Vai ir iespējams pamatot tādu viedokli, lai tas būtu neapšaubāms? Cik daudz patiesību ir uz šīs pasaules, un kāda ir mūsējā? Izrādē caur Austrumu pasaules problēmu iztirzāšanu skaidrāk ieraugām sevi – liberālās sabiedrības pārstāvjus.

Izrādē piedalās atzīti skatuves mākslinieki: Lolita Cauka, Jekaterina Frolova, Inese Kučinska, Juris Bartkevičs, Mārtiņš Meiers, Arturs Krūzkops, Artūrs Skrastiņš, Andis Strods, kā arī jaunie aktieri – Matīss Budovskis, Una Eglīte un Agris Krapivņickis. Režisors – Elmārs Senkovs. Izrāde 2020. gadā ieguvusi “Spēlmaņu nakts” balvu nominācijā “Gada notikums digitālajā vidē”.

Jaunā Rīgas teātra izrāžu video ieraksti

Izrāde “Vectēvs”

Piedāvā: VSIA “Jaunais Rīgas teātris”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Dace Tillere, e-pasts: dace@jrt.lv, tel. nr.: 67283225

Mērķauditorija: 7.–12. klase

Plašāk: <https://www.jrt.lv/vectevs>

Aktiera Viļa Daudziņa abi vectēvi krita karā. Viens bija sarkanarmietis, otrs – leģionārs. Vilis Daudziņš mēģina saprast – kāpēc?

Izrādes veidotāji: režisors – Alvis Hermanis, cilvēks, kurš meklē vectēvu – Vilis Daudziņš, mākslinieks – Uģis Bērziņš, teksta autors – Vilis Daudziņš.

2008./2009. sezonas “Spēlmaņu nakts” balva “Latviešu autora iestudējums”;
2008./2009. sezonas Skatītāju balva “Labākā izrāde”.

Teātra izrādes ieraksts ir skatāms JRT “Vimeo” kontā katram skolēnam savā ierīcē no jebkuras vietas divas dienas.

Izrāde “Aspazija. Personīgi”

Piedāvā: VSIA “Jaunais Rīgas teātris”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Dace Tillere, e-pasts: dace@jrt.lv, tel. nr.: 67283225

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://www.jrt.lv/aspazija-personigi>

Izrāde – pētījums, kuras pamatā ir pazīstamās latviešu literātes un politiķes Aspazijas (1865–1943) biogrāfijas meti. Johanna Emīlija Lizete Rozenberga, vēlāk Elza Pliekšāne, kā pseidonīmu sev bija izvēlējusies Perikla mīlotās Aspazijas vārdu. Viņa bija izcilā dzejnieka Raiņa dzīvesbiedre. Rainis un Aspazija visbiežāk tiek minēti kopā kā mīlestības un radoša

tandēma simbols. Aspazija radījusi Raini un Aspazija ziedojusies Rainim – šāds viedoklis nereti dominē Aspazijas un Raiņa biogrāfiju pētnieku vidū. Bet kas Aspazija bija pati? Lomās: Baiba Broka, Jana Čivžele, Ivars Krasts, Ģirts Krūmiņš, Iveta Pole, Edgars Samītis, Andis Strods, Inga Tropa. Dramaturģe: Inga Ābele, režisors: Māra Ķimele, scenogrāfs: Gints Gabrāns, kostīmu māksliniece: Kristīne Jurjāne, komponists: Jānis Šipkēvics (Shipsea). 2014./2015. gada teātra sezonas “Spēlmaņu nakts” balva “Gada sasniegums oriģināldramaturģijā” (Inga Ābele) un “Gada aktrise” (Baiba Broka). Teātra izrādes ieraksts ir skatāms JRT *Vimeo* kontā katram skolēnam savā ierīcē no jebkuras vietas divas dienas.

Izrādes – vēsturiska mīlasstāsta “LV vs RU” video ieraksts

Piedāvā: Teātra trupa “KVADRIFRONS”, fonds “INITIUM”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Anna Ulberte, e-pasts: anna@kvadrifrons.lv, tel. nr.: 28807325

Mērķauditorija: 6.–12. klase

Plašāk: <http://kvadrifrons.lv/play/17>

Izrāde ir divvalodīga – latviešu un krievu valodā – ar mērķi satuvināt sabiedrības grupas, kurām kopīga mākslas pieredze ar bilingvālu saturu ir rets notikums. Divas cilvēku grupas, kas atrodas viena otrai blakus, bet tomēr tik reti savstarpēji satiekas, it īpaši jaunākajā paaudzē. Kā sadzīvot ar vēsturi un vai tai ir jāietekmē tagadne?

Kā uzskata izrādes režisors Reinis Boters: “Katrs Latvijas iedzīvotājs ir, ja ne piedzīvojis, tad vismaz dzirdējis par dažādu sabiedrības grupu vēsturisko un mūsdienās pastāvošo sašķeltību. Izrādē meklējam, kas šo sašķeltību ir veicinājis. Varbūt tā ir mūsu pašu iedomāta un uzbūvēta siena, kura, satiekoties aci pret aci un iepazīstot otru pusi, izzūd pilnībā?” Izrāde balstīta stāstos par radošās komandas dzīves laikā piedzīvoto.

Digitālā izrāde “Tēbu zeme”

Piedāvā: Fonds “INITIUM”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Ilga Vālodze-Ābele, e-pasts: ilga.initium@gmail.com, tel. nr.: 26459309

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Plašāk: <https://www.facebook.com/fondsinitium/>

“Tēbu zeme” ir izrāde, krimināldrāma, kura īpaši piemērota pusaudžu auditorijai. Laikmetīga dramaturģija (autors ir dienvideamerikāņu dramaturģis *Sergio Blanco*), kuras fokusā ir divas galvenās tēmas – stāsts par jaunu puisi, kurš nokļuvis ieslodzījumā, jo nogalinājis savu tēvu, un otrs stāsts par režisoru, kurš veido dokumentālu iestudējumu. Izrāde visu laiku balansē uz šīs robežas: cik daudz dokumentalitātes patiešām ir dokumentālajā mākslā, cik daudz tur ir mākslinieka paša vīzija un subjektīvais skatījums? Brīžam sirreāla formas ziņā, lēkājot starp teātri un reālo telpu/laiku, izrāde visu laiku tur skatītāju spriedzē un fokusā gan ar trāpīgajiem, asprātīgajiem dialogiem, gan dokumentālo stāstu par slepkavību un to, vai noziedznieks vienmēr ir tiesājams, vai arī – gluži pretēji – viņš pats ir patiesais upuris. Izrāde pieskaras nozīmīgiem pusaudžu psiholoģijas jautājumiem, kuri kopā ar izrādes konsultanti – ārsti,

psihoterapeiti Guntu Andžāni – padarīti tik patiesi, cik vien teātra mākslā tas iespējams. Otrs aspekts: skolotāja un skolēna (tēva un dēla, režisora un aktiera, mākslinieka un subjekta) attiecības.

Izrāde kalpo kā aicinājums laikmetīgās filozofijas, literatūras klasikas un kino klasikas pasaulē, caur trāpīgajiem un sarkastiskajiem dialogiem atklājot, kas ir Rolāns Barts, grieķu traģēdija, Edips un Edipa komplekss, Paolo Pazolīni, Brāļi Karamazovi un citas kultūrvēsturiskas vērtības šodienas paradigmā.

Režisors: Dmitrijs Petrenko, izrādē spēlē: Gints Andžāns un Kārlis Rūdolfs Ērglis.

Biļetes uz izrādi var iegādāties <https://www.bezrindas.lv/>. Viena saite derīga vienai ierīcei no saites aktivizēšanas brīža astoņas stundas.

Interaktīva klausāmizrāde “Noklausies”

Piedāvā: Dirty Deal Teatro

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Ilva Lorence, e-pasts: skolas.soma@dirtydealteatro.lv, tel. nr.: 23668244

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <http://www.dirtydealteatro.lv/lv/izrazu-saraksts/izrades/noklausies>

Vai esi kādreiz baidījies, ka tavas sarunas noklausās? Varbūt biji tas, kurš noklausās citus? Padomju Savienībā šādas bailes bija ikdiena.

Interaktīvā klausāmizrāde aizved skatītāju audiālā piedzīvojumā uz 1987. gada Vecgada vakaru. Klausītājam tiek dots konkrēts uzdevums – censties atklāt ko pretlikumīgu, noklausoties svešu cilvēku sarunas. Starp šīm sarunām dzirdamas bezrūpīgas plāpas par mākslu, bažas par nākotni, pat aizdomīgi sadarbības piedāvājumi. Katrs pats izvēlas, ko un kad klausīties, tādējādi ietekmējot stāsta attīstību un izvirzot konkrētus notikumus priekšplānā.

Izrāde ir kā interaktīva spēle. Skolēni nosaka, ko klausīsies un kā viņu stāsts izrādē veidosies. Beigās skolēnam arī jāizdara izvēles, kas balstās dzirdētajā informācijā.

Radošā komanda: režisors: Valters Sīlis, scenārija autori: Valters Sīlis, Jānis Kronis.

Piedalās: Inga Tropa-Fišere, Jānis Kronis, Arturs Krūzkops, Ivars Krasts, Inta Tirole, Daiga Gaismiņa, Matīss Budovskis u.c.

Izrāde notiek ar mājaslapas <https://noklausies.lv/> starpniecību jebkurā laikā.

Izrādes “Melnā sperma” video ieraksts

Piedāvā: Ģertrūdes ielas teātris (GIT)

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Eva Šķenderska, e-pasts: eva@git.lv, tel. nr.: 22020616

Mērķauditorija: 9.–12. klase

Plašāk: <https://biletes.git.lv/lv/shows/view/3>

Mūsdienu krievu literāta Sergeja Uhanova īsās noveles, kuru centrā ir spilgti personāži un dzīves pabērni, gluži “harmsiskā” noskaņā uzbur absurdas, daudzslāņainas un provokatīvas ainas, atklājot naivumu, jūtīgumu un seksualitāti, un runā tieši, pat skarbi, par dzīves ne tik pareizajām un politkorektajām pusēm, to varoņiem neslēpjoties un nekaunoties. Tie ir stāsti par attiecībām, izjūtām un sevis apzināšanos, jauniem cilvēkiem pieaugot. Vladislava Nastavševa

izrāde veidota kā atmiņu stāsti par jauna cilvēka pieaugšanu kādā Sibīrijas ciematīnā 20. gadsimta 80. gadu beigās.

“Es biju ļoti ziņkārīgs bērns un izlēmu izmantot jebkuru gadījumu, ko liktenis man piespēlēja, lai pētītu cilvēkus un viņu īpatnības, jo visi cilvēki ir unikāli un neatkārtojami, bet dzīve mēdz būt tik interesanta un brīžiem īsa.” (Sergejs Uhanovs)

Kopš pirmizrādes 2015. gadā, “Melnā sperma” kļuvusi par vienu no skatītāju pieprasītākajām ĢIT izrādēm un klātienē nospēlēta vairāk nekā 100 reizes. 2015./2016. gada sezonā izrādi nominēja “Spēlmaņu nakts” balvai kategorijās “Gada mazās formas izrāde” un “Gada kostīmu mākslinieks”, bet Vladislavs Nastavševs saņēma balvu kā Gada režisors.

MUZEJI UN ARHĪVI / ATMIŅU INSTITŪCIJAS

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Pēdas paliek”

Piedāvā: Ventspils muzeja Livonijas ordeņa pils

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Ilva Buntika, e-pasts: ilva.buntika@ventspils.lv, tel. nr.: 29590093

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <http://muzejs.ventspils.lv/jauna-attalinata-izglitibas-programma-ventspils-muzejs-peta-kur-paliek-pedas/>

Livonijas ordeņa pils pavarda grīda sevī glabā noslēpumainas pēdas, un šajā nodarbībā mēģināsim noteikt un izziņāt, kas pirms gadsimtiem tās ir atstājis. Palīgā nāks Dabas aizsardzības pārvalde, kas 2020. gadā izdevusi informatīvu izdevumu “Pēdas”, kas sniedz zināšanas par dzīvnieku pēdu nospiedumiem. Attālināti tiksimies ar zoologu Vilni Skuju, pēdu ābece autoru, kas savā video vēstulē īsi paskaidros, kā šo izdevumu izmantot praktiski arī mājdzīvnieku, meža zvēru un putnu pēdu nospiedumu atpazīšanā. Skolēniem tiks dots uzdevums pašiem pētīt pēdas.

Attālinātā nodarbība norisinās platformā “Zoom”.

Mujejpedagoģiskā nodarbība un zīmēšanas stunda “Galvaskauss”

Piedāvā: RSU Anatomijas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Kaspars Zaltāns, e-pasts: Kaspars.Zaltans@rsu.lv, tel. nr.: 20381580

Mērķauditorija: 7.–12. klase

Plašāk: <https://am.rsu.lv/jaunumi/zimesanas-stunda-anatomijas-muzeja-tiessaiste>

Nodarbība atklāj Anatomijas muzeja stāstu par cilvēku centieniem sevi izprast. Pirmajā daļā skolēni tiek iepazīstināti ar muzeja kranioģisko (galvaskausu) kolekciju, galvaskausa pazīmēm, kas palīdz noteikt vecumu (avotiņi, šuves, zobi u. c.), galvaskausa pazīmēm, kas palīdz noteikt dzimumu (uzacu loks, žokļa līnija u. c.) un cilvēku ķermeņu dažādību.

Otrās daļas zīmēšanas nodarbībā skolēni muzeja speciālista/mākslinieka vadībā iemācās, kā uzzīmēt anatomiski precīzu galvaskausu. Izmantojot teorētiskajā daļā iegūtās zināšanas, skolēni var pielāgot savu zīmējumus, lai attēlotu dažāda vecuma vai dzimuma galvaskausus.

Šī nodarbība un muzeja kolekcijas iepazīšana ir lielisks veids, kā uzsākt starpdisciplināras sarunas gan par anatomiju, gan vēsturi, gan ētiku un mākslu. Ar tiešsaistes zīmēšanas nodarbību muzejs vēlas radīt skolēnos interesi par sevis izzināšanu un attīstīt radošumu. Nodarbība norisinās tiešsaistes platformā “Zoom”.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Ceļojums pagātnē”

Piedāvā: Latvijas dzelzceļa vēstures muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Oskars Roga, e-pasts: oskars.roga@ldz.lv, tel. nr.: 20032331

Mērķauditorija: 5.–9. klase

Plašāk: <https://www.railwaymuseum.lv/lv/content/attalinata-nodarbiba-celojums-pagatne-0>

Attālinātajā nodarbībā “Ceļojums pagātnē” skolēni muzejpedagoģa vadībā iepazīs trīs vagonus: III klases pasažieru vagonu, cietumnieku vagonu un kupeju salonvagonā, un to stāstus par Latvijas vēsturi un cilvēkiem. Nodarbības laikā pārrunās dažādu laikmetu ceļošanas paradumu attīstību, saistību ar dzelzceļu vēsturi Latvijā 20. gs. un kopā risinās radošus uzdevumus.

Skolēni uzzinās, kā mainījušies ceļojumu paradumi, īpaši saistībā ar dzelzceļu vēsturi, kādi paradumi un specifisks serviss bija pieejams vilcienos. Vizuālo metodi papildina vairāki uzdevumi. Katrs dalībnieks pirms nodarbības pa pastu saņems pastkartīti, kuras sūtītāju un izcelsmi kopā atklās nodarbībā, tādējādi tiks atdzīvināts 20. gs. ceļotāju paradums. Pēc nodarbības skolēni varēs uzzīmēt paši savu pastkartīti, kuru uzdāvināt tuviniekiem vai nosūtīt muzejam.

Nodarbība norisinās platformā “Zoom”, vai, iepriekš vienojoties, citā līdzīgā platformā.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Svārki, brunči, lindraki”

Piedāvā: Ventspils muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Ilva Buntika, e-pasts: ilva.buntika@ventspils.lv, tel. nr.: 29590093

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Plašāk: <http://muzejs.ventspils.lv>

Programma sniedz ieskatu tērpu vēsturē, sasaista arheoloģisko un etnogrāfisko mantojumu, atrod saikni starp etnogrāfisko mantojumu un mūsdienu modi, akcentējot lokālo kontekstu un Ventspils muzeja pētījumus.

Apģērbs nosaka cilvēka attiecību veidu ar apkārt esošo pasauli. Pasaulē katrā klimata zonā ir savi apģērba veidi un aksesuāri. Katra laikmeta un tautas raksturs ir bijis noteicošais apģērba detaļu izgudrošanā un pielāgošanā un arī kā izpausmes veids tautas raksturam un temperamentam.

Šajā stāstījumā analizēsīm tikai vienu no apģērba sastāvdaļām – svārkus –, to izcelsmi un pilnveidošanos cauri gadsimtiem. 21. gadsimts nav atteicies no šī apģērba sastāvdaļas, tikai turpina to pilnveidot dažādos audumos un griezumos. Tautās, kuras patlaban pārdzīvo savu nacionālo vērtību saglabāšanu un atdzimšanu, atgriežas vēlme popularizēt svārku tradīcijas nacionālajos svētkos. Latviešu tautas tērps saistās ar brunčiem un lindrakiem, tāpēc ir īpašs lepnums par to krāšņumu un pielietojumu arī mūsu dienās.

Nodarbība norisinās platformā “Zoom”.

Ezerpīļu iepazīšana “Zoom” tiešsaistes muzejpedagoģiskajās programmās

Nodarbība “Lidojošo ezeru teikas: pasaka vai vēstures avots”

Piedāvā: Āraišu ezerpils Arheoloģiskais parks

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Sanda Salmiņa, e-pasts: sanda.salmina@and.lv, tel. nr.: 25665528*

Mērķauditorija: 6.–9. klase

Plašāk: <https://www.lv100.lv/jaunumi/ezerpilis-var-iepazit-divas-jaunas-tiessaistes-muzejpedagogiskas-nodarbibas/>

Nodarbība veltīta teikām par ezeriem, kuros atklātas ezerpilis, parādot teikas ne tikai kā interesantu folkloras žanru, bet arī kā vēstures avotu. Folklorā ir daudzslāņaina, bet bieži vien vērtēta kā mazāk uzticams vēstures avots, tomēr tieši lidojošo ezeru teikas savulaik iedvesmojušas arheologu Jāni Apalu veiksmīgiem senu dzīvesvietu meklējumiem ezeru dzelmē, kā rezultātā izpētīta un rekonstruēta Āraišu ezerpils.

Skolēni iepazīsies ar teiku dažādajiem sižetiem un uzzinās par tajās atrodamo informāciju. Iepazīnušies ar arheologa stāstu, skolēni, strādājot grupās, iepazīs atšķirīgus teiku tekstus, analizēs un mēģinās atpazīt norādes uz vēsturisku informāciju. Skolēniem piedāvātās teikas vēsta par 10 dažādiem ezeriem, kuros atrodamas ezermītņu paliekas. Šādi skolēni uzzinās arī citu ezermītņu nosaukumus un atrašanās vietu.

Nodarbības noslēgumā skolēni pārējiem klasesbiedriem prezentēs vienu no teikām un grupu darbā noskaidroto, kopīgi izvērtēs uzzināto.

Nodarbība “Āraišu ezerpils. Jautājumu tikpat, cik atbilžu”

Piedāvā: Āraišu ezerpils Arheoloģiskais parks

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Sanda Salmiņa, e-pasts: sanda.salmina@and.lv, tel. nr.: 25665528*

Mērķauditorija: 6.–9. klase

Plašāk: <https://www.lv100.lv/jaunumi/ezerpilis-var-iepazit-divas-jaunas-tiessaistes-muzejpedagogiskas-nodarbibas/>

Nodarbība ir iespēja virtuālā veidā uzzināt vairāk par dzelzs laikmeta cilvēku ikdienu ezerpilī (8./9.–10. gs.). Tā var papildināt vēstures, latviešu valodas, sociālo zinību un citu mācību priekšmetu apguvi.

Nodarbības vadmotīvs ir jautājums. Arheologa Jāņa Apala ievērojamie atklājumi sākās ar jautājuma uzdošanu “Vai iespējams, ka teikās par lidojošiem ezeriem slēpjas patiesība?” Tāpat arī skolēniem nodarbības sākumā jācenšas noformulēt atbildi uz jautājumu: “Ko es vēlos uzzināt šajā nodarbībā?” Nodarbības gaitā kopīgi tiek noskaidrotas atbildes uz vairākiem jautājumiem: Kā atklāja ezerpilis? Kur Latvijā tās atrodamas? Kas un kad tās apdzīvoja? Kāda bija ikdienas dzīve ezerpilī – ēkas, nodarbošanās, ēdiens, apģērbs? Ko nozīmē tādi vārdi kā vadzis, klons, sietava, kājauts un citi? Cik ilgi ezerpilis pastāvēja un kāpēc tās vairs netika apdzīvotas?

Nodarbības otrajā daļā skolēni savas zināšanas pārbauda, piedaloties viktorīnā platformā *kahoot.it*. Noslēgumā skolēni tiek aicināti uzdot savu jautājumu kādam no klasesbiedriem un novērtēt nodarbību un savu dalību tajā.

Pēc nodarbības norises skolotājam ir iespēja saņemt *kahoot.it* spēles rezultātus, kur detalizēti redzams katra skolēna sniegums.

**Programmas "Latvijas skolas soma" aprīļa jaunumu lapā Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parka kontaktinformācijā bija norādīts nepareizs tālruna numurs. Interesentus aicinām zvanīt 25665528.*

LITERATŪRA UN GRĀMATNIECĪBA

Nodarbība "Radošā rakstīšana kopā ar Imantu Ziedoņi"

Pakalpojuma sniedzējs: SIA "Ziedoņa klase"

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Kontaktinformācija: Elizabete Pavlovska, e-pasts: ziedonaklase@fondsviegli.lv,
tel. nr.: 26295530

Plašāk: <https://fondsviegli.lv/lv/ziedona-klase>

Nodarbības "Radošā rakstīšana" laikā jaunieši iepazīstas ar Imanta Ziedoņa literāro daiļradi, tās mantojuma būtisko daļu – epifānijām, kas ir Imanta Ziedoņa paša radīts īsās prozas žanrs un ir iekļauts Latvijas kultūras kanona vērtību sarakstā.

Lasot un iedvesmojoties no Imanta Ziedoņa epifānijām, skolēni tiek aicināti radīt paši savas epifānijas, veicinot viņu radošo iesaisti un līdzdalību. Visas nodarbības garumā jauniešus pavada ceļabiedrs – mūziķe Māra Upmane-Holšteine, kura ar videomateriālu palīdzību iepazīstina ar Imanta Ziedoņa epifānijām, to lasīšanas veidu un saturu, kā arī izglīto jauniešus par mūzikas un literatūras mijiedarbību, daloties savā pieredzē par dziesmu tekstu radīšanu.

Strādājot komandās, skolēni izveido savas epifānijas, to tēlu portretus, kā arī rada paši savu epifāniju. Noslēgumā vadītājs aicina katru skolēnu komandu padalīties ar radošās rakstīšanas gala iznākumu – radīto epifāniju –, kā arī diskutēt par šo Imanta Ziedoņa īsās prozas žanru, tā nozīmi un saistību ar mūsdienu literatūru un savu radīto tekstu.

Šo nodarbību veido pieci uzdevumi, ietverot gan individuālu darbu, gan arī darbu grupās, kā arī pašrefleksiju.

Nodarbība notiek virtuālā vidē – "Zoom" vai "Microsoft Teams" platformās (pēc skolas iespējām).

KLĀTIENES NORISES, KURAS ATCERĒTIES LĪDZ AR IEROBEŽOJUMU MAZINĀŠANU / ATCELŠANU

Kustību un objektu izrāde "Pareizā distance"

Pakalpojuma sniedzējs: Starptautiskā bērnu un jauniešu profesionālo teātru asociācija "ASSITEJ Latvia" un Dejas teātra kompānija "Zvaigžņu AkA"

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 7.–12. klase

Kontaktinformācija: Biruta Elīza Kirmuška, e-pasts: ekirmuska@gmail.com,
tel. nr.: 26213582

"Pareizā distance" ir izrāde kustībā, kuras idejas pamatā ir savstarpējo attiecību veidošana starp māti un bērnu. Ikvienas sabiedrības ceļš uz labāku nākotni ir veselīgas, stipras un izpratnē balstītas attiecības. It īpaši svarīgi ir domāt par to, kā veidot pareizo distanci ar saviem

vecākiem, līdzcīlvēkiem, bērniem. Nešaubīgi par šādām tēmām ir jārunā, bet citreiz, ko ir grūti pateikt vārdos – to var izdarīt caur kustību. Tādēļ izrādē tiek meklēts pareizais attālums vienam no otra un pie otra, izmantojot ķermeni, priekšmetus un mūziku.

Pēc izrādes ir iespējams veidot diskusiju brīvā formā ar projekta radošo komandu, kuras laikā tiktu apspriestas tādas tēmas kā emocionālā inteliģence, izpratnē balstītu attiecību veidošana, iepazīti praktiski rīki komunikācijas uzlabošanai, izmantojot radošus paņēmienus.

Izrādi iespējams rādīt gan iekštelpās, gan ārā.

Garāžas izmēra ārtelpas izrāde bērniem “Pagalms atdzīvojas”

Pakalpojuma sniedzējs: Valmieras vasaras teātra festivāls

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Kontaktinformācija: Jānis Znotiņš, e-pasts: festivals@valmiera.lv, tel. nr.: 26589458

Katru nedēļu pie garāžas satiekas vienā pagalmā dzīvojoši draugi. Šoreiz tikšanās pārtaps nepieredzētā piedzīvojumā, jo pēkšņi atdzīvojas asfalts, uz kura draugi stāv, nobružātās garāžas durvis, saldējums un vēl daudzas citas lietas, kuras atrodas garāžā un pie tās. Draugi, sarunājoties ar lietām, uzzina, ko tās jūt, domā un kā tās savstarpēji sadzīvo vienā garāžā.

Ar objektu teātra palīdzību izrādes veidotāji rāda un aizraujošā veidā māca, kā ikdienišķajā atrast aizraujošo, rotaļāties un attīstīt iztēli. Bet pats galvenais, kā to darīt kopā. Caur smiekliem un muļķošanas aktieri izspēlē draudzības dažādās šķautnes un tās vērtību.

Iestudējums pirmizrādi piedzīvoja Valmieras vasaras teātra festivālā 2019. gadā. Izrāde ieguva balvu kategorijā “Gada izrāde bērniem” gada balvas teātrī “Spēlmaņu nakts 2019/2020” ietvaros.

Kontakti

E-pasts: skolas.soma@km.gov.lv

Aija Tūna,

Programmas “Latvijas skolas soma” vadītāja,

Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja Izglītības un jauniešu projektu vadītāja

www.lv100.lv/skolassoma

#LV100

#LatvijasSkolasSoma

#SkolasSoma
